

3836162 SHPE/D : สาขาวิชา : ประชากรศึกษา; ศษ.ค. (ประชากรศึกษา)

คำสำคัญ : ครอบครัว / ความเป็นปึกแผ่น

พจนานุกรม : ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความเป็นปึกแผ่นของครอบครัวไทย (FACTORS INFLUENCING THE SOLIDARITY OF THAI FAMILIES) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : ฉลอง บุญญานันต์, Ph.D., สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, Ph.D., นิตยา คุชภักดี, M.D. 318 หน้า. ISBN- 974-664-231-1

การวิจัยนี้มุ่งศึกษาอิทธิพลของปัจจัยพื้นฐานครอบครัวเดิมของคู่สมรส การตัดสินใจเลือกคู่ครอง องค์กรประกอบครอบครัว เศรษฐกิจ สังคม และจิตวิทยาครอบครัวที่มีต่อความเป็นปึกแผ่นของครอบครัว รวมทั้งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างวงจรชีวิตครอบครัวกับความเป็นปึกแผ่นของครอบครัว โดยทำการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างครอบครัวที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดราชบุรีด้วยการสัมภาษณ์ภรรยาที่อาศัยอยู่ในบ้านเดียวกันจำนวน 480 ครอบครัว ผลการศึกษาพบว่า

1) ลักษณะความเป็นปึกแผ่นของครอบครัวในจังหวัดราชบุรีประกอบด้วย 6 มิติ และมีน้ำหนักปัจจัย (Factor Loading) ในแต่ละมิติไม่เท่ากันโดยเรียงลำดับน้ำหนักปัจจัยจากมากไปน้อย คือ มิติความมีน้ำใจและเอื้ออาทรซึ่งกันและกัน การให้ความรักต่อกัน การมีบรรทัดฐานในครอบครัวร่วมกัน การมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกัน การทำกิจกรรมร่วมกัน และมีมิติด้านความสัมพันธ์ระหว่างรุ่นวัย ซึ่งทั้ง 6 มิติมีองค์ประกอบหรือปัจจัยร่วมเพียงหนึ่งปัจจัยคือ ปัจจัยความเป็นปึกแผ่นของครอบครัว ปัจจัยดังกล่าวมีความสามารถในการอธิบายความผันแปรของปัจจัยได้ร้อยละ 60.81

2) ผลการวิเคราะห์หาคอสมอสแบบขั้นคอนพอบว่า มีปัจจัยเชิงเหตุที่สามารถอธิบายความผันแปรของความเป็นปึกแผ่นของครอบครัวได้ร้อยละ 52.9 จำนวน 13 ตัวแปร ได้แก่ ความคล่องตัวทางเศรษฐกิจ พื้นฐานชีวิตสมรสของบิดามารดาสามี พื้นฐานชีวิตสมรสของบิดามารดาภรรยา การรับรู้ของญาติผู้ใหญ่ในการสมรส การทำงานนอกบ้านของภรรยา การบริหารจัดการการเงินในครอบครัว การอบรมเลี้ยงดูที่ภรรยาได้รับในวัยเด็ก ครอบครัวมีหลักประกันความมั่นคง การอบรมเลี้ยงดูที่สามีได้รับในวัยเด็ก ความพึงพอใจคู่สมรส ความสัมพันธ์ทางเพศระหว่างคู่สมรส การได้รับข้อมูลข่าวสารเรื่องครอบครัว และระยะเวลาที่รู้จักกันก่อนสมรส ตัวแปรเหล่านี้มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05-0.001 ผลจากการศึกษาครั้งนี้พบว่า ปัจจัยองค์ประกอบของครอบครัวไม่มีนัยสำคัญทางสถิติต่อความเป็นปึกแผ่นของครอบครัว

3) ผลการวิเคราะห์เส้นทางเพื่อแยกขนาดอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมพบว่า 3.1) พื้นฐานชีวิตสมรสของบิดามารดาของคู่สมรส และการอบรมเลี้ยงดูที่คู่สมรสได้รับในวัยเด็ก มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อการตัดสินใจเลือกคู่ครอง 3.2) การตัดสินใจเลือกคู่ครองมีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อการสร้างปัจจัยทางเศรษฐกิจ และสังคม รวมทั้งส่งอิทธิพลในภาพรวมต่อปัจจัยจิตวิทยาของครอบครัว 3.3) ปัจจัยองค์ประกอบของครอบครัวที่นำมาใช้ในการศึกษาครั้งนี้ไม่สามารถอธิบายความผันแปรของความเป็นปึกแผ่นของครอบครัว ส่วนปัจจัยเศรษฐกิจของครอบครัวไม่มีอิทธิพลต่อความเป็นปึกแผ่นของครอบครัว ในขณะที่ปัจจัยสังคมและปัจจัยจิตวิทยาครอบครัวมีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อความเป็นปึกแผ่นของครอบครัว และ 3.4) ภายในระบบครอบครัวที่ทำการศึกษาความเป็นปึกแผ่นของครอบครัวไม่ขึ้นอยู่กับวงจรชีวิตครอบครัว

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้คือ ควรให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาองค์ความรู้นี้ไปใช้ในการดำเนินการเสริมสร้างปรากฏการณ์ความเป็นปึกแผ่นของครอบครัวให้เกิดขึ้นอย่างจริงจังเพื่อเป็นการแก้ไขรากเหง้าของปัญหาสังคม และเนื่องจากการศึกษาครั้งนี้ยังเป็นเพียงขั้นเริ่มต้นจึงสามารถอธิบายลักษณะความเป็นปึกแผ่นของครอบครัวได้เพียงร้อยละ 60.81 และอธิบายปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความเป็นปึกแผ่นของครอบครัวได้เพียงร้อยละ 52.9 ส่วนที่เหลืออีกร้อยละ 47.1 นั้นไม่ปรากฏแน่ชัดว่าเกิดจากสาเหตุใดซึ่งน่าจะมีการศึกษาค้นคว้าเรื่องนี้กันต่อไป